

Ministerie van Veiligheid en Justitie

Het Innovatieteam Veiligheid en Justitie in 2015

1

Het werk van het team als geheel

1.1 Inleiding

2015 was het jaar waarin een structurele en centraal georganiseerde innovatiefunctie op het departement zijn beslag heeft gekregen. Het Innovatieteam VenJ valt per 1 november 2015 rechtstreeks onder de (voorzitter van de) Bestuursraad en is niet meer ondergebracht bij de NCTV. De Innovatie Agenda Veiligheid en Justitie, gepresenteerd tijdens het congres “Innovatie aan Zee” in november 2014, gaf de eerste aanzet voor een VenJ-brede innovatiefunctie. De activiteiten van het innovatieteam zijn nu praktisch én formeel niet meer uitsluitend gericht op het veiligheidsdomein, maar óók op het justitiedomein. Daarbij heeft het innovatieteam een faciliterend, ondersteunend, agenderend, verbindend en aanjagend karakter, om zodoende aan de hand van de innovatieagenda heel VenJ te stimuleren innovatief te denken en te doen.

In overeenstemming met deze centrale innovatiefunctie is een samenwerking gestart met het WODC en de Strategische Unit. De spelers ‘Kennis, Strategie en Innovatie’ zullen in de toekomst veelvuldig samenwerken en elkaar daardoor versterken.

Missie

De missie van het Innovatieteam luidt:

Het ministerie van Veiligheid en Justitie wil de kwaliteit en efficiency verbeteren door beter in te spelen op veranderingen in de samenleving. Verandering biedt kansen om Nederland veiliger en rechtvaardiger te maken. Nieuwe innovatieve activiteiten worden aangejaagd in wisselwerking met bedrijfsleven en wetenschap uit binnen- en buitenland. Onderzoek waaruit innovaties kunnen voortvloeien wordt gestimuleerd, en innovatief denken en doen bij beleid, wetgeving, uitvoering en bedrijfsvoering wordt aangemoedigd.

1.2 Ambitie en kernactiviteiten

In aanvulling op de missie van het innovatieteam is in het eerste kwartaal van 2015 de ambitie geformuleerd dat in 2018 per thema van de innovatieagenda minimaal twee oplossingen gerealiseerd zijn waar VenJ trots op is. Dat zijn innovaties die nationaal en internationaal kunnen worden uitdragen. Met het oog op deze ambitie en de VenJ-brede missie voert het team de volgende kernactiviteiten uit: het versterken van de innovatieve functie, het faciliteren van innovatieprojecten (sociale, technische, proces- en/of bedrijfseconomische innovaties), internationale samenwerking, het verbinden van onderzoek en technologie met het werkerrein van VenJ, het versterken van samenwerking met externe partners en communicatie en netwerkvorming.

1.3 Highlights

Met een klein team is in 2015 veel concreet resultaat bereikt op de diverse terreinen. Zonder andere activiteiten te kort te doen noemen we hier o.a. de start van het innovatieprogramma satelliettoepassingen voor Veiligheid en Justitie, dit ondersteunt VenJ (departement én uitvoeringsorganisaties) om in samenwerking met bedrijven en kennisinstellingen satelliettoepassingen te ontwikkelen en in te kopen. Verder kunnen we terugkijken op een succesvolle innovatiewedstrijd onder alle VenJ-medewerkers, die 80 innovatievoorstellen, drie winnaars en dus ook drie te realiseren innovatieprojecten heeft opgeleverd. Ook is de samenwerking met TNO binnen het kader van het Vraaggestuurde Programma Veilige Maatschappij versterkt. Er is een nieuw innovatienetwerk gevormd waarvoor deelnemers uit alle DG's en organisatieonderdelen buiten het Bestuursdepartement zijn uitgenodigd. Doel van dit netwerk is een verbinding tot stand te brengen tussen het team en alle onderdelen van VenJ, kennis en ervaring uit te wisselen en te zorgen voor olievlekwerking. Het succes van de activiteiten van het team hangt samen met de mate waarin innovaties bijdragen aan het bereiken van de (operationele) beleidsdoelstellingen van VenJ. Om deze reden zijn, naast het vormen van het netwerk, voor alle DG's en organisatieonderdelen contactpersonen aangewezen, die zich in 2016 aan de directies zullen presenteren.

Een overzicht van de bereikte resultaten t.a.v. vele activiteiten komt verderop (onder 'Resultaten') (uitgebreid) aan bod.

1.4 Projecten

De genoemde highlights omringen de kern van de activiteiten van het innovatieteam en projecten die gefinancierd worden. In 2015 zijn net als in voorgaande jaren uitsluitend projecten ingediend in het veiligheidsdomein. Voorbeelden van succesvolle afgeronde projecten zijn:

- Datering van blauwe plekken bij (mishandelde) kinderen: ontwikkeling van een prototype camera en software voor het schatten van de ouderdom van blauwe plekken bij kinderen. Door de samenwerking met het Landelijk Expertise Centrum Kindermishandeling (LECK) wordt een belangrijke groep experts bereikt met de resultaten.
- Innovatieve kijk op commandovoering: een onderzoek naar verschillende stijlen commandovoering bij de brandweer. Het project heeft geleid tot een achttal aanbevelingen die door de brandweeracademie worden meegenomen in de opleiding voor met name (hoofd-)officieren.
- NFIDENT: identificatie van verdovende middelen op locatie door de politie. Hiermee wordt een proces van ongeveer twee weken teruggebracht naar een traject van ongeveer één dag, waardoor verdachten in voorarrest direct vastgehouden of vrijgelaten kunnen worden op basis van de uitslag van het onderzoek. Naast een grote tijds- en effectiviteitswinst, is dit ook een onderdeel van de oplossing voor het capaciteitsgebrek wat betreft onderzoek van verdovende middelen binnen de rechtsketen.

Project Innovatieve kijk op commandovoering

1.5 Team

Het innovatieteam VenJ bestond per 1 november 2015 uit één hoofd, vier innovatieadviseurs, een halve fte communicatieadviseur, een halve fte ondersteuner, en twee fte flexibele schil (gedetacheerde/tijdelijke medewerkers). Het team heeft een aanjaagfunctie en is dan ook bewust formatief klein.

2

Resultaten per activiteit

2.1 Samenwerking

Het innovatieteam werkt samen met steeds meer kennisinstututen, overheidsdiensten en private partners, waaronder: The Hague Security Delta (het nationale innovatiecentrum voor veiligheid), HiiL Innovating Justice (het advies- en onderzoeksinstituut voor de justitiesector) en de NIDV (Stichting Nederlandse Industrie voor Defensie en Veiligheid).

Het innovatieteam heeft aan de hand van de antwoorden op een zgn. QuickScan van zes responderende departementen, een beter beeld verkregen van de organisatie van de innovatiefunctie bij die andere departementen. Dit ten behoeve van de gedachtevorming over en inrichting van de eigen departementale innovatiefunctie.

2.2 Onderzoek

Het innovatieteam stimuleert strategische aandacht voor veiligheid en justitie binnen onderzoek en wetenschap.

TNO

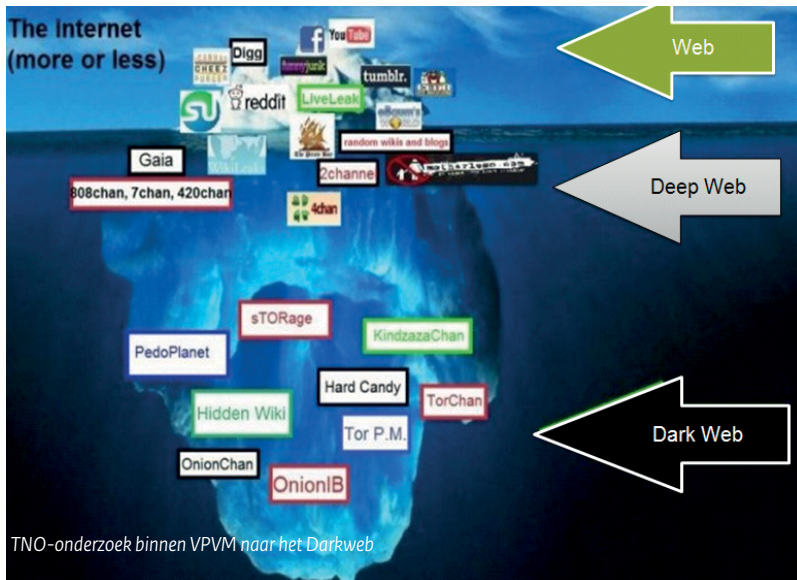
Bij TNO lopen diverse vraaggestuurde programma's waarvoor topsectoren of vakdepartementen regie voeren op de inhoud. Een deel betreft onderzoek in het kader van maatschappelijke veiligheid. Het innovatieteam voert namens VenJ de regie op het Vraaggestuurde Programma Veilig Maatschappij (VPVM) en is betrokken bij het Vraaggestuurde Programma Security (VPS) waar het bedrijfsleven een regisserende rol heeft.

De regierol is voor VPVM versterkt door onderzoekbehoeften actief uit te vragen, onderzoekbehoeften van veiligheidspartners te combineren, en deze gecoördineerd in te brengen bij TNO. Ook heeft het innovatieteam de werkzaamheden van TNO in dit programma, onderverdeeld in 21 werkpakketten, begeleid en gecoördineerd.

Het innovatieteam werkt samen met TNO aan de organisatie van een symposium begin 2016 om het VPVM meer bekendheid te geven bij de VenJ-onderdelen.

Voor VPS geldt dat aansluiting op de behoeften van de publieke veiligheidsorganisaties, zoals politie en veiligheidsregio's, een kritische succesfactor is voor innovaties in het security-domein. Het innovatieteam heeft in 2015 de betrokkenheid van politie en veiligheidsregio's bij VPS versterkt.

Contourenprogramma ministerie van Defensie

Het innovatieteam is ook betrokken bij onderzoeken en projecten van Defensie waar publieke veiligheidspartners bij aangehaakt kunnen worden, met het oog op de versterking van de civiel militaire samenwerking.

Overleggen met ministerie van EZ

Het innovatieteam neemt deel aan het Pen- en regievoerdersoverleg en aan de werkgroep Kennis en Innovatie van de Commissie Economische Zaken, Infrastructuur en Milieu (CEZIM). Ook neemt het innovatieteam op tijdelijke basis, en in relatie tot het verkennen van nieuwe technologieën, deel aan de Interdepartementale Commissie Ruimtevaart en de interdepartementale werkgroep Galileo. Daar wordt in afstemming met de Nationaal Coördinator Terrorismebestrijding en Veiligheid verkend wat de mogelijkheden zijn van het Europese satellietstelsel Public Regulated Service. Hiermee krijgen overheden in de EU via nieuwe satelliettechnologie de beschikking over een robuust, gratis, minder storingsgevoelig en beveiligd signaal voor tijd- en plaatsbepaling, dat bovendien spoofing resistent is (het signaal kan m.a.w. niet worden vervalst/overgenomen).

Horizon 2020; Secure Societies

Het team coördineert en behartigt de belangen van veiligheid en justitie in het (internationale) onderzoeksprogramma Horizon 2020.

Hiermee willen de Europese Commissie en de Nederlandse overheid wetenschap en innovatie stimuleren in het bedrijfsleven, de academische wereld en de overheid. Zo kunnen zij het concurrentievermogen van Europa vergroten. Daarnaast willen zij het bedrijfsleven en de academische wereld uitdagen om samen oplossingen te bedenken voor maatschappelijke vraagstukken die in heel Europa spelen. Een van de maatschappelijke uitdagingen is veiligheid en richt zich op crisismangement en de bestrijding van terrorisme en georganiseerde misdaad.

Het werkprogramma 2016-2017 is in overleg met de Europese Commissie tot stand gekomen. Veel publieke en private partners hebben meegeschreven aan de onderwerpen die namens Nederland zijn ingediend. Om als klein land een stevige uitgangspositie te hebben, wordt intensief samengewerkt en afgestemd met vijf andere lidstaten: Verenigd Koninkrijk, Duitsland, Frankrijk, Zweden en Oostenrijk. Mede door deze samenwerking is het gelukt om 80% van de onderwerpen die Nederland heeft ingebracht terug te vinden in het uiteindelijke werkprogramma.

Nanotechnologie

Het innovatieteam heeft een voorstel ingediend bij het WODC voor een verkennend onderzoek naar de kansen van nanotechnologie voor VenJ en veiligheidspartners. Dit voorstel is gehonoreerd en het onderzoek is in december 2015 gestart.

2.3 Innovatiefonds

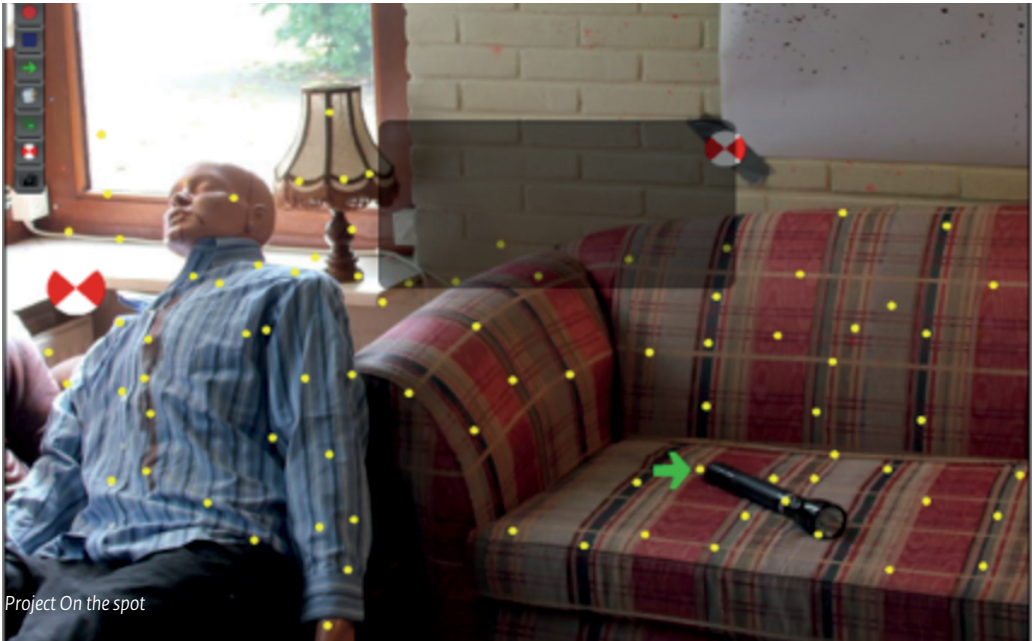
In 2015 was het innovatieteam Veiligheid en Justitie verantwoordelijk voor het NCTV-programma [veilig] door innovatie. Vanuit dit programma kunnen publieke veiligheidsorganisaties een financiële stimulans krijgen voor innovatieve projecten die de maatschappelijke veiligheid ten goede komen (technologische, sociale en organisatorische innovaties).

- In 2015 vonden twee projectenronden plaats gericht op het veiligheidsdomein.
- In 2015 zijn tien projecten gestart, in totaal zijn er 42 lopende projecten.
- De projecten die gestart zijn in 2015, zijn samen goed voor een totaalbedrag van €2.002.518,16.
- In 2015 is de start gemaakt met een evaluatie van alle afgeronde projecten. De eerste zes projecten zijn geëvalueerd. Dit zal aankomend jaar voortgezet worden.
- Voor een delegatie van het Department of Homeland Security (USA) en een aantal andere Nederlandse relaties is een expositie georganiseerd van tien lopende projecten op de campuslocatie van The Hague Security Delta. Hierbij werd het format gevolgd van de 'innovation room' zoals die voor het eerst tijdens de Nucleair Security Summit was georganiseerd. Het innovatieteam heeft ook bijgedragen aan de evaluatie hiervan, die in opdracht van de gemeen-

te Den Haag heeft plaatsgevonden. Deze bevindingen zijn in oktober 2015 gepresenteerd aan de 'sherpa' van president Barack Obama die belast is met de organisatie van de Nuclear Security Summit in 2016 in Washington DC.

- Op het congres van de World Customs Organization hebben drie projecten uit de projectenronde hun project gepresenteerd (drie dagen).

2.4 Competities

Het innovatieteam heeft in 2015 diverse competities georganiseerd om innovatie te bevorderen.

Veiligheid Innovatie Competitie

Samen met het ministerie van Defensie, de Nationale Politie en de Koninklijke Marechaussee organiseerde het innovatieteam een Veiligheid Innovatie Competitie, waarin het MKB werd uitgedaagd om met creatieve oplossingen te komen rond het thema 'Slimme toegangscontrole'. 21 midden- en kleinbedrijven hebben een voorstel ingediend binnen dit thema. Op de slotdag bij het Ministerie van Defensie op de Zr.MS. Karel Doorman hebben vijf finalisten gepitcht. De winnaar, de Science & Technology Corporation, krijgt een ontwikkelopdracht ter waarde van € 200.000,- voor hun Cardio Access Key. Dit is een 'sleutel' die werkt met de eigen hartslag als uniek kenmerk. De pilot hiervan start begin 2016 bij DJI.

Small Business Innovation Research – bescherming tegen drones

Een ander voorbeeld is het financieren van haalbaarheidsstudies die in onderlinge competitie tussen bedrijven steeds verder worden uitgewerkt, zoals het Small Business Innovation Research Programma (SBIR). In 2014 is gestart met een SBIR om kwaadwillende drones te detecteren en te onderscheppen.

VIC Slotdag op de Zr.Ms. Karel Doorman

Dertien bedrijven hebben een haalbaarheidsstudie uitgevoerd waarin zij verkenden of hun voorgestelde manier van het detecteren, identificeren en/of neutraliseren van drones haalbaar was. In juni 2015 vond een demonstratiedag plaats waarop dertien bedrijven hun oplossingen presenteerden. Vier bedrijven zijn geselecteerd om een prototype te ontwikkelen. Voor deze oplossingen is al bij voorbaat interesse getoond van diverse internationale partners (Verenigde Staten, Frankrijk, Singapore, Japan) omdat deze problematiek wereldwijd gevoeld wordt. Medio 2016 is de competitie klaar en eindigt het programma met concrete innovatieve toepassingen.¹

Vanwege het succes van en belangstelling uit het buitenland voor deze SBIR is een verkenning gehouden voor een internationale SBIR.

Innovatiepitch VenJ

De innovatiewedstrijd onder alle VenJ-medewerkers heeft in 2015 drie genomineerden opgeleverd, met aansprekende ideeën. Zo aansprekend dat de BR besloten heeft dat alle drie de ideeën uitgevoerd gaan worden. De genomineerden zijn bekendgemaakt op de nieuwjaarsreceptie en daarbij is ook een uiteindelijke winnaar uitgeroepen: de vertaalapp voor vreemdelingen van de IND.

De winnaar van de VenJ innovatiepitch 2014 is afgelopen jaar van start gegaan met het project 'Vechtscheidingen'.

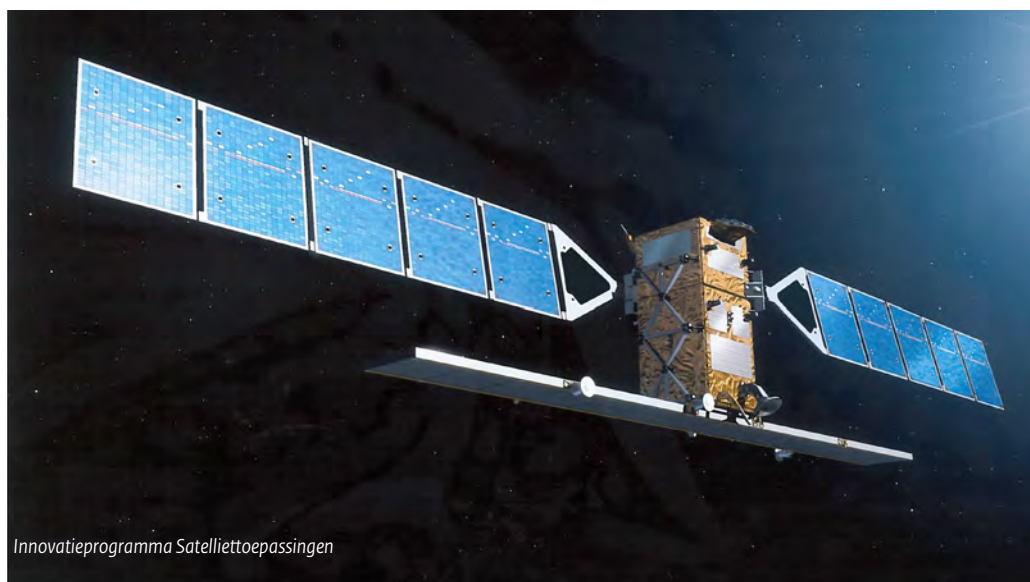
¹ Meer informatie op <http://www.rvo.nl/subsidies-regelingen/sbir/veilige-samenleving/sbir-bescherming-tegen-onbemande-mobiele-systemen>

2.5 Innovatieprogramma Satelliettoepassingen

Het innovatieprogramma 'Satelliettoepassingen voor Veiligheid en Justitie' is er op gericht om in publiek-private samenwerking op satelliettechnologie gebaseerde producten en diensten voor VenJ te ontwikkelen en op termijn mogelijk in te kopen. Achtergrond van dit programma is thema 7 van de Innovatie Agenda, te weten 'Groeiende Technologische Mogelijkheden'. Het innovatieteam stimuleert dat potentiële eindgebruikers in het werkveld van VenJ actief de kansen van nieuwe technologieën gaan verkennen, waarna innovaties in een transparante dialoog met het bedrijfsleven en kennisinstellingen kunnen worden ontwikkeld.

In dit programma werkt VenJ samen met onder meer TNO, Netherlands Space Office, The Hague Security Delta, de Rijksdienst voor Ondernemend Nederland, het Ministerie van Defensie, het Ministerie van Binnenlandse Zaken en diverse VenJ-onderdelen.

Het programma is in september 2015 gestart met een drukbezocht Technologicacafé. Aansluitend zijn aan de hand van vier vraagstukken in wisselwerking tussen eindgebruikers en inhoudelijke experts concrete behoeftestellingen opgesteld, die rijp zijn om aan marktpartijen te worden voorgelegd.

Innovatieprogramma Satelliettoepassingen

Tot slot

2015 was een bijzonder jaar. Het programma [veilig] door innovatie van de Nationaal Coördinator Terrorismebestrijding is opgehouden te bestaan en de werkzaamheden zijn structureel overgegaan in een nieuw organisatieonderdeel bij VenJ: het innovatieteam. Dat betekent dat naast de beschreven werkzaamheden, ook veel energie gestopt is in deze reorganisatie en het verbreden van de werkzaamheden naar het gehele werkterrein van het ministerie. Ook heeft innovatie nu een plek gekregen op de website van het ministerie.² Daarmee worden vernieuwingen ook zichtbaar gemaakt aan de buitenwereld. Vernieuwingen die uiteindelijk moeten bijdragen aan een veiliger en rechtvaardiger samenleving.

² <https://www.rijksoverheid.nl/ministeries/ministerie-van-veiligheid-en-justitie/inhoud/innovatie-veiligheid-en-justitie>

Bijlage

Project NFIDENT

Overzicht van projecten

Naam project	Indiener	Startdatum
ICT Impuls - iCarus	Connexxion	11-nov-2010
ICT Impuls - ANPR	Politie	16-nov-2010
Oud-DGV - PROMO project	Politie (Rdam)	20-jan-2011
Oud-DGV - Avatar	Universiteit Twente	5-dec-2011
Brandweerdoctrine	IFV	1-dec-2012
On the spot	Politie	1-okt-2013
E-witness	Politie	1-okt-2013
Dateren van blauwe plekken	NFI	1-okt-2013
HINT	IFV	1-dec-2013
Innovatieve kijk op commandovoering	IFV	1-dec-2013
Gefunctionaliseerde nanodeeltjes vingersporen	NFI	20-jun-2014
Leeftijdsbepaling epigenetische kenmerken	NFI	20-jun-2014
Secure Hub	DCS	1-jul-2014
Deep Firmware Inspection	DCS	1-jul-2014
Meiden voor meiden	OM	8-jul-2014
HARVEST	KMar	1-aug-2014
Aanpak cybercrime via hostingbedrijven	NFI	28-okt-2014
SBU	IFV	25-nov-2014
Malware of normalware	NFI	25-nov-2014
Delta-R	Douane	1-dec-2014
PEF	NCSC	1-jun-2015
Locatie Locatie Locatie	NFI	1-jun-2015
Biometric Spoofing	NFI	5-jun-2015
Crypto Currency Correlator	OM	6-jul-2015
SCAR	NFI	15-aug-2015
AirBrush	DB3	1-okt-2015
Versnelde grootschalige slachtofferidentificatie	NFI	1-okt-2015
Colour the Night	Politie	1-nov-2015
Stempellezer	KMar	1-nov-2015
REDSUIT	IFV	1-dec-2015